

Hopman en Peters B.V.
Postbus 253
3700 AG Zeist
KvK: 16087130
Telefoon: 030 691 59 31
www.hopmanenpeters.nl
info@hopmanenpeters.nl
IBAN: NL97RABO0385241666
BTW: NL 8023.22.621.B.01

Datum: 13 oktober 2021
Onderwerp: Aanvullend ecologisch onderzoek
Ons projectnummer: P2100372
Uw kenmerk: -
Locatie: Daver 30 Kerk Avezaath

De Realisatie B.V.
R.A. (Ramon) Vos
Antennestraat 86 kantoor D
1332 AS ALMERE

Geachte heer Vos,

Hierbij ontvangt u de rapportage van het door ons bureau uitgevoerde aanvullend ecologisch onderzoek gericht op de locatie aan Daver 30 te Kerk Avezaath.

Inleiding

Door de heer R. Vos is aan Hopman en Peters opdracht verleend voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek gericht op Daver 30 te Kerk Avezaath. Het betreft een nader ecologisch onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen, ter plaatse van de nog te slopen woning.

Aanleiding

Uit het oriënterend veldonderzoek (ecologische quickscan) blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming, er op sommige punten meer informatie is benodigd.

Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

Het perceel waarop zich het onderzoeksgebied bevindt bestaat uit een woonhuis, gelegen op de hoek van de Achterstraat en de Daver.

Aan de achterzijde is een tankstation gelegen en een garage.

De omgeving wordt gekenmerkt door diverse woningen, omzoomd met grote bomen en een open (bedrijfsterrein) structuur.

Onderstaande afbeelding geeft de onderzoekslocatie weer en de directe omgeving.

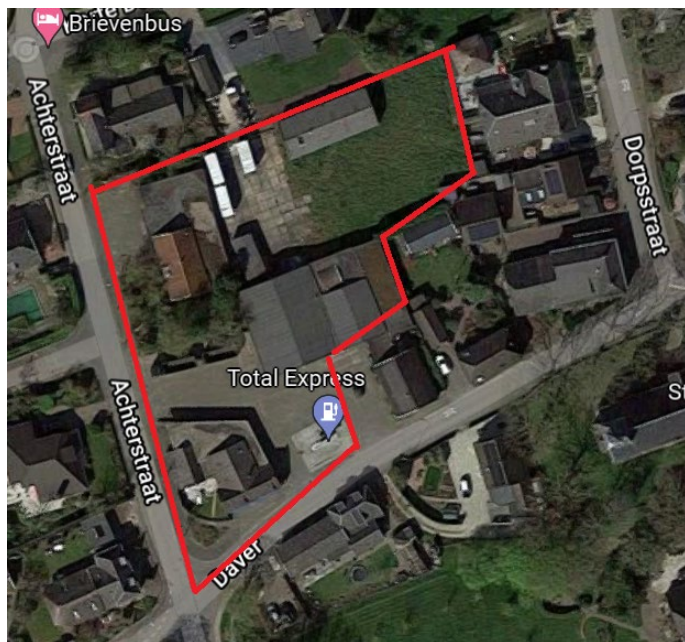

Onderzoekslocatie (rood) en omgeving Daver te Kerk-Avezaath (bron: Google)

Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De bestaande woning wordt gesloopt en vervangen door nieuwbouw, dat onderdeel uitmaakt van een ontwikkelingsplan dat het hele achterliggende terrein beslaat.

Onderstaande afbeelding geeft de geplande ontwikkelingslocatie weer, waarbij linksonder het deelgebied zichtbaar is waar het nader vleermuizenonderzoek zich op richt.

Ontwikkelingslocatie Daver (bron: Google)

Resultaten voorgaand onderzoek

In verband met de voorgenomen herontwikkeling is door Buro Maerlant in april 2021 een ecologische quickscan uitgevoerd. Daarbij is naar voren gekomen dat de woning op de hoek van de Achterstraat en Daver (nr. 30) een potentiële verblijfplaats kan zijn voor vleermuizen. Het betreft het woonhuis met een voor vleermuizen toegankelijk pannendak en verspreid aanwezige kieren tussen betimmeringen bij de dakranden. De bebouwing kan functie hebben als kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf en mogelijk als winterverblijf voor kleinere aantallen dieren. Als massawinterverblijf is de bebouwing ongeschikt, daar deze zich bevinden in grotere gebouwen met voldoende volume en bufferwaarde.

De resultaten hiervan kunnen als volgt worden samengevat:

- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in de woning/opstallen kan niet met zekerheid worden uitgesloten.
- Aanvullend onderzoek naar bovengenoemde soorten is noodzakelijk.

Nader onderzoek kan uitwijzen of de werkzaamheden inderdaad verstorend zullen werken. Op basis van een dergelijk onderzoek kunnen adviezen worden gegeven met betrekking tot de meest passende (mitigerende en compenserende) maatregelen die getroffen dienen te worden om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Onderzoeksopzet

Onderzoek wordt uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021, verdeeld over twee perioden:

Activiteit	Periode	Opmerkingen
Veldonderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen	15 mei – 15 juli 2021	2 veldbezoeken tussen 22:00-00:00. 1 veldbezoek tussen 03:00-05:00
Veldonderzoek naar paarverblijfplaatsen	15 augustus – 1 oktober 2021	2 veldbezoeken tussen 22:00-00:00

Onderzoek naar vleermuizen betreft nachtwerk. De werkzaamheden worden uitgevoerd d.m.v. een zogeheten batdetector waarbij de piekfrequenties (kHz) gemeten kunnen worden. Iedere vleermuissoort heeft een eigen piekfrequentie, hierdoor kunnen specifieke soorten geïdentificeerd worden. Daarnaast worden in de schemeruren eventuele in- en uitvliegende individuen genoteerd.

De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus.

De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijfplaats en paarverblijf/baltsplaats voor de Gewone grootovleermuis, Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en de Ruige dwergvleermuis. De rosse vleermuis, welke potentieel wel in het gebied voorkomt, prefereert doorgaans bomen, en is daarmee een soort die minder snel te verwachten is op de projectlocatie.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

In de onderstaande tabel is de onderzoeksopzet weergegeven.

		februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober
vleermuizen	Tijdstip/ dagfase	-		-		2 x avond		1 x ochtend	2 x avond	
	datum					27-05 30-06		01-07	09-09 23-09	
	functie					Kraam-/zomerverblijf		zomerverblijf	paar/baltsverblijf	

Onderzoeksopzet

Resultaten

In onderstaande tabel zijn de omstandigheden per onderzoeksdag weergegeven

Datum	Zonsopgang/ -ondergang	Tijd	Temperatuur	Weersomstandigheden
27-05	05:41-21:30	21:00-23:00	10	Licht bewolkt
30-06	05:20-21:56	21:30-23:30	8	Onbewolkt
01-07	05:23-22:03	05:00-06:00	12	Bewolkt
09-09	07:12-19:56	19:30-21:30	12	Bewolkt
23-09	07:27-19:35	19:10-21:15	11	Half bewolkt

Verblijfplaatsen binnen onderzoekslocatie

Geen waarnemingen van vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten onderzoekslocatie

Geen waarnemingen van vleermuizen.

Foeragerende/ passerende vleermuizen

27 mei: waarneming van 1x passerende gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

30 juni: waarneming van 3x passerende gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

23 september: waarneming van 1x passerende gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Vliegroutes

Geen vliegroutes vastgesteld.

Toetsing aan wet- en regelgeving

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Vleermuizen zijn streng beschermd vanwege hun kwetsbaarheid. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn daarom sterk afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort", dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes), paarterritoria en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Op basis van de waarnemingen is na toetsing aan de wet- en regelgeving geen sprake van een overtreding van de Habitatrichtlijn. Er is geen ontheffing noodzakelijk.

Conclusies en aanbevelingen

De onderzoekslocatie fungeert o.b.v. de gedane waarnemingen niet als verblijfplaats/nestplaats voor vleermuizen.

De voorgenomen ingrepen zullen niet leiden tot een afname in foerageermogelijkheden. Daarom is verstoring van essentieel foerageergebied dan ook niet aan de orde.

Een ontheffing voor de werkzaamheden ten aanzien van vleermuizen is niet noodzakelijk, omdat geen verblijfplaatsen zijn aangetoond in relatie tot het onderzoeksgebied. Wel wordt aanbevolen om zorgvuldig te handelen tijdens de sloop, omdat er altijd sprake kan zijn van onverhoopte aanwezigheid van een vleermuis op een onverwachte plek.

Ten aanzien van in de omgeving foeragerende vleermuizen wordt geadviseerd om gedurende de werkzaamheden en in de nieuwe situatie verlichtingsarmaturen te gebruiken die naar beneden schijnen en zo min mogelijk strooilicht veroorzaken, of om andere vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen.

Tot slot dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht ten aanzien van in het wild levende dieren en planten (zie bijlage 1, zorgplicht).

Indien u naar aanleiding van dit rapport vragen heeft kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Hopman en Peters

J. (Jasper) Smits

Gecontroleerd door: M. (Matthijs) Bax

Contactpersoon/ projectleider: J. (Jasper) Smits

BIJLAGEN

BIJLAGE 1	TOELICHTING VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING
BIJLAGE 2	VERKLARENDE WOORDENLIJST

BIJLAGE 1

TOELICHTING VERBODSBEPALING WET NATUURBESCHERMING

Zorgplicht

De tekst van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, waarin de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren is vastgelegd, luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijkemaatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij afkruisende deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Deze plicht treft dus niet alleen de dieren en planten die zijn vermeld op de lijsten behorend bij de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, de Conventies van Bern en Bonn of artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

De plicht houdt zoveel in dat een ieder die weet, kan weten, vermoedt of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten in het wild levende dieren of planten nadelige gevolgen kunnen ondervinden, zijn handelen of nalaten moet aanpassen ter voorkoming, beperking of ongedaan making van die gevolgen, zoals beschreven in lid 2 van het zorgplichtartikel.

Onder nadelige gevolgen dient hierbij niet alleen de dood of verwonding van dieren dan wel de vernieling of beschadiging van planten te worden verstaan.

Dit verplicht de initiatiefnemer van ruimtelijke ingrepen of andersoortige activiteiten ertoe om voorafgaande aan de uitvoering of realisatie zich op de hoogte te stellen van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid van die natuurwaarden en van de mogelijke gevolgen van zijn handelen voor die natuurwaarden. Dit vereist zorgvuldigheid van de initiatiefnemer. Hij dient ook al bij de voorbereiding van zijn handelingen oog te hebben voor de bescherming van de natuurwaarden en tijdens de uitvoering en realisatie steeds een focus te hebben op voorkoming of ongedaan making van nadelige effecten op die natuurwaarden.

BIJLAGE 2

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgmente

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of op- gaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijf- plaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast. Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat ofleefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudings- doelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.